

(34) ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਿਨਿਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਨੁਚਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਯੂਨਿਟ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਗਾਰੰਟਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ oflaw.It ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(35) ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਜੋ ਵਰਣਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 15 ਜੂਨ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 8565 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 23 ਮਾਰਚ, 1999 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ

(36) ਹੋਰ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

(37) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 50,000

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਮੋਹੰਤਾ ਜੇ.ਜੇ

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

CWP ਨੰ. 2000 ਦੇ 8525

4 ਜੁਲਾਈ, 2001

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ. 226—ਨੋਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1952 — S.3 — ਨੋਟਰੀਜ਼ ਨਿਯਮ, 1956 — Rls. 3 ਅਤੇ 7—ਇਕ ਨੋਟਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੰਬਾ

ਅਭਿਆਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ — ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ-ਡੀਸੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਰੀ ਵੈਸਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯਮ 7 ਅਧੀਨ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪੈਰਾ 14)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣੇ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 16)

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(ਪੈਰਾ 19)

ਜ਼ੋਆਰ ਮਿੱਤਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਲਲਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ.

ਐਮ ਸੀ ਬੇਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਡੀਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4

ਲਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.(ਓਰਲ)

(1) ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ

ਹੈ? ਇਹ ਉਹ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਤੱਥ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਕੀਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਿਤੀ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਉਪਲਬਧ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 20 ਜਨਵਰੀ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਨੂੰ ਦੋ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 9 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੂਪਨਗਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੁਹਰਾਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 24 ਮਈ, 2000 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 11 'ਤੇ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਰੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 24 ਮਈ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 11 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 'ਰਾਖਵੇਂ' ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(4) ਮੈਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ 'ਚ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਖਰੜ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਨੋਟਰੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਨੋਟਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵੀ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ., ਖਰੜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8 ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1957 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ. 3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਨੇ "ਪਹਿਲੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਦੂਜੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ "ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ" ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ " ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਾਰ" ਉਸ ਦੀ "ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ" ਨਹੀਂ ਸੀ। "ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ" ਲਈ ਪੇਸ਼ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰੋਪੜ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(5) ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ MABEd ਅਤੇ LL.B ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਉਹ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1982 ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਾਲ 1995 ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ"। ਉਸਨੇ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਖਰੜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚੀ R4 ਤੋਂ R8 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ "ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਖਰੜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ"। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਖਰੜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 2000 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ R9 ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

" ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(7) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਆਰ. ਮਿੱਤਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਸੀ. ਬੇਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਡੀ.ਏ.ਜੀ. ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(10) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਆਫ ਫੈਕਲਟੀਜ਼ 'ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨੋਟਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ' ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨੋਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਨੋਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1952 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ" ਲਈ ਨੋਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ

Ravinder Singh Rana v. State of Punjab & another 5
(Jawahar Lal Gupta, J.)

ਹਨ। ਨੋਟਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਸੈਕਸ਼ਨ 8. ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

12 ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨੋਟਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(11). ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੋਟਰੀ ਨਿਯਮ, 1956 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। Rulq 3 ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 6 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਯਮ 7 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ "ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਕਿ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਤੋਂ (ਈ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ- "ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ"। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ "ਉਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਹੱਦ"। ਨਿਯਮ 8 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(12) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਨੋਟਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਸੀ?

(13) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 4 ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(14) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਚ ਵੈਸਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(15) ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 24 ਮਈ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(16) ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਕੀਲ ਸਨ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਪਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣੇ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ R2 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(17) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 10 ਮਈ, 2000 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ.2) ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾ ਤਾਂ ਖਰੜ ਦਾ ਵਕੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰੋਪੜ ਦੇ ਜਨਰਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ "ਸ੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਦੁੱਖ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੋਪੜ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫੈਕਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੈਕਸ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ "ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ"। ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(18) ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(19) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Ravinder Singh Rana v. State of Punjab & another 7
(Jawahar Lal Gupta, J.)

(20) ਹੋਰ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

(21) ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ, ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1982 ਤੋਂ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1995 ਤੋਂ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੋਹਾਲੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

(22) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ